

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Til § 1.

I § 7 i Lov Nr. 42 af 19. Marts 1898 er det bestemt, at dansk Mand, ugift Kvinde, Enke eller fraskilt Hustru, som — henholdsvis efter det fyldte 18de Aar eller efter Ægteskabets Opløsning — i et uafbrudt Tidsrum af 10 Aar har haft Hjemsted i Udlandet, taber sin Indfødsret, medmindre Fraværelsen skyldes et offentligt Hverv for den danske Stat, eller Indfødsretten forbeholdes ved en inden nævnte Tidsrums Udløb for vedkommende danske Gesandtskab eller Konsulat afgiven skriftlig Erklæring. Det er derhos i Lovens § 8 bestemt, at den, der i Henhold til § 7 har tabt dansk Indfødsret, men ikke er bleven Statsborger i et andet Land, genhverver sin Indfødsret ved at tage Hjemsted her i Riget eller selv uden dette ved særskilt Tilladelse af Kongen. — I Cirkulærer af 15. Maj 1899 og 1. Juli d. A. til de kgl. Generalkonsuler og Konsuler har Udenrigsministeriet fastsat Regler for Afgivelsen af de ommeldte Erklæringer om Forbehold af Indfødsret samt anmodet disse Myndigheder om at henlede de i Udlandet bosiddende danskes Opmærksomhed paa de anførte Lovbestemmelser, der først ville blive virksomme fra den 7. April 1908, idet Fraværelse forinden Lovens Ikrafttræden (den 7. April 1898) ikke medtages ved Beregningen af Tiaarsfristen.

Nævnte § 7 — til hvilken tilsvarende Bestemmelser findes i forskellige fremmede Lovgivninger — er bygget paa den Betragtning, at danske indfødte, der udvandre her fra Landet, ikke blot bør miste deres Indfødsret, saafremt de erhverve Statsborgerret i et fremmed Land (jfr. Lovens § 5), men at der tillige bør være hjemlet en Begrænsning for dem Tilfælde, at de i et længere Tidsrum have boet i Udlandet, idet det i Almindelighed vil være faktisk umuligt at gøre de til Statsborgerforholdet knyttede Pligter gældende imod dem, saa længe de opholde sig udenfor Danmark. Det er derfor fastsat, at Indfødsretten suspenderes for dem, der i 10 Aar have haft Hjemsted i Udlandet, men genopvaagner, naar de vende tilbage hertil. Den omhandlede Suspension vil navnlig medføre, at de paagældende Personer under Opholdet i Udlandet ikke kunne kræve diplomatisk Beskyttelse af den danske Stat.

I nogle til Indenrigsministeriet indkomne Andragender anholdes der om, at Lovens § 7 maa blive ophævet. Der henvises i saa Henseende til, at denne Bestemmelse, uanset de fornævnte Bekendtgørelser m. v. fra Konsulerne, maa antages at ville forblive ubekendt for adskillige danske i Udlandet — navnlig for dem, der bo paa afsides Pladser uden Forbindelse med andre danske — og at disse saaledes ikke faa afgivet de omhandlede Erklæringer om Forbehold af Indfødsret, medens de paa den anden Side ikke søge Naturalisation i fremmed Stat, idet det er deres Hensigt en Gang at vende tilbage til Fædrelandet. Den nævnte Lovbestemmelse fører til, at et stort Antal Personer, der ikke have tænkt at ville afbryde Forholdet til Danmark, udskilles af det danske Statsamfund og heller ikke have Borgerret i noget andet Land, altsaa blive hjemløse i den Forstand, at de intetsteds have statsborgerlige Rettigheder. Dette er uheldigt for de paagældende sely; og det kan tænkes tillige at ville virke hæmmende paa Samkvemmet imellem Danmark og Udlandet, der er af særlig Betydning for et lille Land som vort.

Af de saaledes foreliggende Andragender som ogsaa af, hvad der er fremkommet offentlig ad anden Vej, har Ministeriet faaet et stærkt Indtryk af, at der blandt de i fremmede Lande bosatte danske næres et meget levende Ønske om, at Tilknytningen til deres gamle Fædreland ikke maa blive afbrudt, med mindre de paagældende erhverve Statsborgerret i vedkommende fremmede Land. Der er vel i Lovens § 8 tillagt Kongen Bemyndigelse til at gøre Undtagelser fra Bestemmelsen i § 7; men en mere udstrakt Anvendelse af denne Dispensationsmyndighed vil kunne tænkes at støde paa praktiske Vanskeligheder, og Regeringen har derfor fundet det rettest ved en udtrykkelig Ophævelse af Lovens § 7 at imødekomme de hos de i Udlandet bosatte danske raadende Ønsker.

En saadan Ophævelse vil ganske vist efter det af Loven hyldede Afstammingsprincip med Hensyn til Erhvervelse af dansk Statsborgerret kunne medføre, at danske i Udlandet bosatte Familier i mange Slægtled kunne bevare dansk Statsbor-